

RIKOSOIKEUS JA
OIKEUDENKÄYNTI
2019

ALMA TALENT

HELSINKI 2019

Lainsäädäntöä on seurattu säädöskokoelman
numeroon 850/2018 (julkaisupäivä 12.11.2018) saakka.

Julkaisija ja kustantaja:
Alma Talent Oy

ISBN 978-952-14-3527-0

BALTO print, Liettua 2018

LUKIJALLE

Rikosoikeus ja oikeudenkäynti 2019 on eripainos, johon on koottu keskeinen voimassa oleva rikosoikeuteen liittyvä lainsäädäntö. Eripainos sisältää myös prosessioikeuteen liittyviä säädöksiä. Teoksen säädösvalinnoissa on erityisesti huomioitu poliisin työssään tarvitsema aineisto. Kirjassa on uusinta oikeuskäytäntöä ja kattava, erikseen tätä teosta varten toimitettu asiahakemisto.

Eripainoksessa noudatetaan Suomen Laki -systematiikkaa ja säädöksillä on samat tunnukset (signumit) kuin Suomen Laki -teoksissa (esimerkiksi Ri 302, Pakkokeinolaki). Sellaisilla eripainokseen otetuilla säädöksillä, joilla ei ole omaa tunnusta Suomen Laki -teoksissa, on tässä eripainoksessa omat, lakikirjan tunnuksia pidemmät signumit (esimerkiksi Ri 307_2_6_a VNA poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 16.10.2008/645).

Viittaukset muihin kuin tässä teoksessa oleviin säädöksiin helpottavat rinnakkaiskäyttöä Suomen Laki I-, II-, III- ja Verolait -teosten kanssa. Lakikirjoihin sisällyttömät säädökset, lain esityöt ja oikeuskäytäntö löytyvät Suomen Lain sähköisestä lakitietopalvelusta, suomenlaki.almatalent.fi.

Säädösten muutokset on osoitettu seuraavasti: Jos koko pykälä on muuttunut (tai on lisätty uusi pykälä), muutoksen (tai lisäyksen) antopäivä ja säädöskokoelmannumero on merkitty sulkuihin pykälän alkuun. Jos pykälän momentti tai kohta on muuttunut (tai on lisätty uusi momentti tai kohta), vastaavat tiedot ovat muuttuneen (tai lisätyn) momentin tai kohdan lopussa. Kun luvun tai pykälän otsikko on muutettu, merkintä on otsikon jäljessä.

Lainsäädäntöä on seurattu säädöskokoelman numeroon 850/2018 (julkaisupäivä 12.11.2018) ja Euroopan unionin virallisen lehden L-sarjan numeroon 284 (julkaisupäivä 12.11.2018). Säädökset ovat teoksessa siinä muodossa kuin ne ovat 1.1.2019 alkaen. Tämän jälkeen voimaan tulevat muutokset on sijoitettu voimassa olevan säädöstekstin jälkeen. Hallituksen esityksiä on seurattu numeroon 189/2018, korkeimman oikeuden ratkaisuja numeroon 2018:62 ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuja numeroon 2018:124. Teos sisältää viittauksia hovioikeuksien julkaistuihin ratkaisuihin vuodesta 2007 lähtien.

Teoksen ulkoasua on uudistettu siten, että sivukoko on aiempaa suurempi ja yhdelle sivulle mahtuu enemmän tekstiä. Uudistus mahdollistaa teoksen sisällöllisen kehityksen. Teoksen sivumäärä on jonkin verran aiempaa pienempi, mutta se sisältää samat säädökset kuin ennenkin ja lisäksi teokseen on lisätty muun muassa Rajavartiolaitosta koskevaa sääntelyä.

Kiitän lämpimästi kaikkia eripainoksen tekemiseen Suomen Laki -toimituksessa osallistuneita. Erityisesti haluan kiittää *Ilkka Karjalaista* hänen työpanoksestaan teoksen toimitus-sihteerinä ja *Carina Kälää* avusta toimitustyössä.

Helsingissä marraskuussa 2018

Kristiina Kahri
toimittaja

SISÄLLYS

	sivu
Alkulause	III
Lukijalle	V
Lakikirjojen osastot	VI
Luettelo teokseen otetuista säädöksistä	VII
Lyhennyksiä	XIII
Rikoslaki	
Ri 101 Rikoslaki 19.12.1889	1
1 luku. Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta	3
1 luvun 7 §:n alla: A rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta 16.8.1996/627	
2 luku. Rangaistuksista	6
2a luku. Sakosta, muuntorangais- tuksesta ja rikesakosta	7
2b luku. Ehdollinen vankeus	8
2c luku. Vankeudesta ja yhdistelmä- rangaistuksesta	9
3 luku. Rikosoikeudellisen vastuun yleisistä edellytyksistä	11
4 luku. Vastuuvapausperusteista	13
5 luku. Yrityksestä ja osallisuudesta	14
6 luku. Rangaistuksen määräämisestä	16
7 luku. Yhteisestä rangaistuksesta	22
8 luku. Vanhentumisesta	24
9 luku. Oikeushenkilön rangaistus- vastuusta	26
10 luku. Menettämisseuraamuksista	27
11 luku. Sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan	31
12 luku. Maanpetosrikoksista	35
13 luku. Valtiopetosrikoksista	36
14 luku. Rikoksista poliittisia oikeuksia vastaan	36
15 luku. Rikoksista oikeudenkäyttöä vastaan	37
16 luku. Rikoksista viranomaisia vastaan	39
17 luku. Rikoksista yleistä järjestystä vastaan	43
18 luku. Rikoksista sukuoikeuksia vastaan	49
19 luku on kumottu.	
20 luku. Seksuaalirikoksista	49
21 luku. Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista	52
22 luku. Sikiön, alkion ja perimän loukkaamisesta	57
23 luku. Liikenneirikoksista	58
23 luvun 12 §:n alla: Tieliikennelaki 3.4.1981/267, 103–106 § (Vi 201) Ajokorttilaki 29.4.2011/386, 7 luku (Vi 211) L liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä 24.7.1998/546 (Vi 215)	
24 luku. Yksityisyyden, rauhan ja kunnian loukkaamisesta	66
25 luku. Vapauteen kohdistuvista rikoksista	69
26 ja 27 luvut on kumottu.	
28 luku. Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta käytöstä	71
29 luku. Rikoksista julkista taloutta vastaan	74
30 luku. Elinkeinorikoksista	77
31 luku. Ryöstöstä ja kiristyksestä	80
32 luku. Kätkemis- ja rahanpesu- rikoksista	81
33 luku. Väärennysrikoksista	82
34 luku. Yleisvaarallisista rikoksista	83
34a luku. Terrorisimirikoksista	85
35 luku. Vahingonteosta	87
36 luku. Petoksesta ja muusta epärehellisyydestä	88
37 luku. Maksuvälinerikoksista	90
38 luku. Tieto- ja viestintä- rikoksista	91
39 luku. Velallisen rikoksista	93
40 luku. Virkarikoksista	95
41 luku. Aserikoksista	99
42 luku. [Valtion turvallisuutta tahi yleistä järjestystä varten annettujen määräysten rikkomisesta]	
43 luku. [Hyviä tapoja koskevain määräysten rikkomisesta]	
44 luku. Terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista rikoksista	100
44 luvun 16 §:n alla: VNA rikoslain 44 luvun 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuista dopingaineista 14.8.2002/705	
45 luku. Sotilasrikoksista	104
45 luvun 29 §:n alla: VNA sotilasrikoksia koskevien rangaistussään- nösten soveltamisalasta 21.12.2000/1153	
46 luku. Maahantuontiin ja maasta- vientiin liittyvät rikokset	107
47 luku. Työrikoksista	110
48 luku. Ympäristörikoksista	112
48a luku. Luonnonvararikoksista	114
49 luku. Eräiden aineettomien oikeuksien loukkaamisesta	115

		sivu
	50 luku. Huumausainerikoksista	116
	50 a luku. Alkoholirikoksista	118
	51 luku. Arvopaperimarkkina- rikoksista	119
Ri 102	A rikoslain voimaannpanemisesta 19.12.1889	121
Ri 103	A päiväsakon rahamäärästä 21.5.1999/609	123
	Rikosoikeudelliset seuraamukset	
Ri 201	L rikosuhrimaksusta 22.5.2015/669	123
Ri 202	L yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 10.4.2015/400	124
Ri 203	VNA yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 30.4.2015/551	136
Ri 205	L kuolemanrangaistuksen poistamisesta rangaistusjärjestelmästä 5.5.1972/343	142
Ri 206	L eräiden lisärangaistusten poistamisesta 10.1.1969/1	142
	Liiketoimintakielto	
Ri 207	L liiketoimintakiellosta 13.12.1985/1059	142
Ri 208	A liiketoimintakieltorekisteristä 13.2.1998/121	146
	Nuori rikoksesta epäilty	
Ri 209	L nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 24.6.2010/633	146
	Täytäntöönpano	
Ri 215	Vankeuslaki 23.9.2005/767	147
	I Osa. Yleiset säännökset	
	1 luku. Yleiset säännökset vankeuden täytäntöönpanosta	147
	II Osa. Täytäntöönpanon aloittaminen ja vankilaan sijoittaminen	
	2 luku. Täytäntöönpanon aloittaminen	149
	3 luku. Rangaistusajan laskeminen	150
	4 luku. Saapuminen ja sijoittaminen vankilaan	151
	5 luku. Sijoittaminen vankilassa	153
	6 luku. Siirtäminen vankilasta toiseen	153
	III Osa. Vankeuden täytäntöönpanon sisältö	
	7 luku. Perushuolto ja asuminen	154
	8 luku. Toimintaan osallistuminen	155
	9 luku. Vangin omaisuus ja tulot	157
	10 luku. Sosiaali- ja terveyden- huolto	158
	11 luku. Vapaa-aika	159
	IV Osa. Vangin yhteydet vankilan ulko- puolelle	
	12 luku. Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä	160

		sivu
	13 luku. Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle	162
	14 luku. Poistumislupa	164
V	Osa. Kurinpito, valvonta ja tarkastaminen	
	15 luku. Vankilan järjestys ja kurinpito	165
	16 luku. Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen	166
	17 luku. Muun henkilön tarkastaminen	167
	18 luku. Turvaamistoimenpiteet ja voimakkeiden käyttö	168
	19 luku. Ilmoitukset ja tiedon antaminen	169
VI	Osa. Muut säännökset	
	20 luku. Muutoksenhaku	171
	21 luku. Vapauttaminen	172
	22 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	173
Ri 215 a	VNA vankeudesta 30.4.2015/548	173
Ri 215 b	L yhdistelmärangaistuksen täytäntöön- panosta 1.12.2017/801	180
Ri 215 b_0_0 a	VNA yhdistelmärangaistukseen kuuluvan valvonta-ajan täytäntöön- panosta 15.2.2018/140	186
Ri 216	L sakon täytäntöönpanosta 9.8.2002/672	187
Ri 217	VNA sakon täytäntöönpanosta 19.9.2002/789	194
Ri 218	L vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 11.4.2008/222	197
Ri 220	L elinkautisvankien vapauttamis- menettelystä 23.9.2005/781	198
Ri 223	L Rikosseuraamuslaitoksesta 27.11.2009/953	199
Ri 224	VNA Rikosseuraamuslaitoksesta 30.12.2015/1739	201
Ri 225	L henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 7.8.2015/1069	203
Ri 228	L valvotusta koevapaudesta 23.8.2013/629	210
	Esitutkinta ja pakkokeinot	
Ri 301	Esitutkintalaki 22.7.2011/805	216
Ri 302	Pakkokeinolaki 22.7.2011/806	230
Ri 303	VNA esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta 13.2.2014/122	260
Ri 304	Tutkintavankeuslaki 23.9.2005/768	266
Ri 305	VNA tutkintavankeudesta 30.4.2015/549	281
Ri 307	L poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 29.9.2006/841	285
Ri 307_2_6 a	VNA poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 16.10.2008/645	296

	sivu		sivu		
Ri 307_2_6 b	SisMA poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 16.10.2008/646	298	Ri 407	L kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/21	354
Rahanpesu					
Ri 308	L rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 28.6.2017/444	299	Ri 408	A kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/22	358
Ri 308_0_0 b	L varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi 3.5.2013/325	315	Ri 410	L vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 2.3.2007/231	359
Ri 309	A rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan yleissopimuksen voimaansaattamiseksi 28.6.1994/583, SopS 53	317	RiEU 401	Neuvoston puitepäätös 2005/214/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin A:24.2.2005	361
	9 §:n alla: Rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeva yleissopimus		Ri 410a	L tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 25.11.2011/1169	365
Lähestymiskielto					
Ri 310	L lähestymiskiellostä 4.12.1998/898	322	RiEU 403	Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapaus- rangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionissa A:27.11.2008	368
Ri 311	L todistajansuojeluohjelmasta 6.2.2015/88	324	Ri 410b	L valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 25.11.2011/1170	377
Lainkäyttölinen koskemattomuus					
Ri 401	L oikeudenkäyntiin ja esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa 5.1.1994/11	326	Ri 411	L Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja perussäännön soveltamisesta 28.12.2000/1284	379
Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen					
Ri 402	L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä 21.12.2007/1383	327	Ri 411_0_11 a	TPA Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön voimaansaattamisesta sekä perussäännön lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja perussäännön soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 14.6.2002/501, SopS 56	380
Ri 403	L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 30.12.2003/1286	334		5 §:n alla: VNA Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöön vuonna 2010 hyväksytyjen muutosten voimaansaattamisesta ja muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta 8.12.2016/1131, SopS 78 Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö	
Ri 404	L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 7.7.1970/456	344	Rikosrekisteri		
Ri 404a	A rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta 5.8.1971/640, SopS 32	348	Si 114	Rikosrekisterilaki 20.8.1993/770	399
	3 §:n alla: Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus		Si 115	Rikosrekisteriasetus 20.8.1993/772	403
Tuomioiden täytäntöönpano					
Ri 405	L Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20.6.1963/326	351			
Ri 406	A Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain täytäntöönpanosta 18.12.1964/620	354			

	sivu		sivu
Si 115a	L rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 11.5.2012/214.	404	
Si 114_0_8 a	A Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosrekisterin pitämisessä 20.12.1963/598	407	
Lastensuojelu			
Si 233	Lastensuojelulaki 13.4.2007/417 (Lyhennysote)	408	
	4 luku. Lapsen osallisuus	408	
	5 luku. Lastensuojeluasiakkuuden alkaminen	408	
Vahingonkorvaus			
Si 301	Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412	410	
Si 308	Rikosvahingonlaki 29.12.2005/1204.	418	
Si 310	L syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta 31.5.1974/422	423	
Oikeudenkäyntimenettely			
Pr 101	Oikeudenkäymiskaari	425	
	1 luku. Yleiset säännökset.	425	
	2 luku. Päätösvaltaisuudesta	425	
	3 luku on kumottu.		
	4 luku. Oikeudenkäynnin kieli	427	
	5 luku. Riita-asian vireillepano ja valmistelu.	427	
	6 luku. Riita-asian pääkäsittely	432	
	7 luku. Turvaamistoimista	433	
	8 luku. Hakemusasioiden käsittely	436	
	9 luku. Oikeudenkäyntikirjelmä	437	
	10 luku. Oikeuspaikasta riita-asioissa	437	
	11 luku. Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä	441	
	12 luku. Asianosaisista	444	
	13 luku. Tuomarin esteellisyydestä	447	
	14 luku. Asian käsittelystä oikeudessa	449	
	15 luku. Oikeudenkäyntiasiamiehestä	450	
	16 luku. Oikeudenkäyntiväitteistä	453	
	17 luku. Todistelusta.	454	
	18 luku. Samassa oikeudenkäynnissä käsiteltävistä kanteista ja väliintulosta riita-asia	463	
	19 luku. Asian kiireelliseksi määrääminen	464	
	20 luku. Sovinnosta.	464	
	21 luku. Oikeudenkäyntikuluista	465	
	21 luvun 8c §:n alla: OikMA vastapuolen maksettavaksi tuomittavista oikeudenkäyntikuluista oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8c §:ssä tarkoitetuissa asioissa 14.12.2001/1311		
	22 luku. Käräjäoikeuden pöytäkirja ja todistelun taltiointi	468	
	23 luku. Äänestämisestä	469	
	24 luku. Tuomioistuimen ratkaisu	470	
	25 luku. Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen.	473	
	25a luku. Valitusasian valmistelun aloittaminen hovioikeudessa ja jatkokäsittelylupa	476	
	26 luku. Valitusasian käsittelyn jatkaminen hovioikeudessa	478	
	27 luku. Menettelystä hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemissä riita- ja rikosasioissa.	484	
	28 ja 29 luvut on kumottu.		
	30 luku. Muutoksenhaku hovioikeudesta korkeimpaan oikeuteen.	484	
	30a luku. Ennakkopäätösvalituksesta.	487	
	31 luku. Ylimääräisestä muutoksenhausta	488	
	32 luku. Uhkasakko	494	
Pr 102	L oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689	494	
	1 luku. Syyteoikeudesta ja syyteharkinnasta	495	
	2 luku. Asianosaisen avustamisesta	498	
	3 luku. Yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta.	499	
	4 luku. Laillisesta tuomioistuimesta	500	
	5 luku. Syytteen vireillepanosta	501	
	5a luku. Asian ratkaiseminen pääkäsittelyä toimittamatta	505	
	5b luku. Tunnustamisoikeudenkäynti	506	
	6 luku. Pääkäsittelystä.	507	
	6a luku. Oikeudenkäynnin kieli ja tulkkaus	508	
	7 luku. Asianomistajan yksin ajaman rikosasian käsittelystä	509	
	8 luku. Asianosaisista	511	
	9 luku. Oikeudenkäyntikuluista	513	
	10 luku. Äänestämisestä	514	
	11 luku. Tuomioistuimen ratkaisusta	515	
	12 luku. Oikeudenkäymiskaaren säännösten soveltamisesta	517	
	13 luku. Voimaantulo	517	
Sakko ja rikesakko			
Pr 211	L sakon ja rikesakon määräämisestä 27.8.2010/754	517	
Pr 213	L rikesakkorikkomuksista 18.11.2016/986	523	
Kansainvälinen oikeusapu rikosasioissa			
Pr 705	L kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/4	525	
Pr 705_5_29 a	A kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/13	530	
Pr 706	L rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta 28.6.2017/430	532	

	sivu		sivu
Pr 707	L vapautensa menettäneen henkilön väliaikaisesta siirtämisestä todistelu-tarkoituksessa rikosasioissa 20.2.2004/150		536
Pr 708	A keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain voimaantulosta 24.4.1981/287, SopS 30		537
	1 §:n alla: L keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa 23.5.1980/284 v. 1981 11 §:n alla: Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirja L keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjan soveltamisesta 11.4.2014/300 VNA keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjan soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 24.4.2014/336, SopS 35 Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirja		
Pr 709	L keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta 20.2.2004/148		547
	8 §:n alla: VNA keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 4.8.2005/624, SopS 88		
PrEU 701	Neuvoston säädös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä A:29.5.2000		549
	Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä A:29.5.2000 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti neuvoston tekemän, keskinäistä oikeusapua rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä koskevan yleissopimuksen 30 artiklan 2 kohdan mukainen Euroopan unionin pääsihteerin ilmoitus Keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen selitysmuistio A:30.11.2000 Keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyyn yleissopimukseen liitettävä pöytäkirja, jonka neuvosto on		
	laatinut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti A:16.10.2001		
PrEU 701 a	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/41/EU rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä A:3.4.2014		567
Poliisitoimi			
Tu 501	Poliisilaki 22.7.2011/872		582
Tu 502	VNA poliisista 19.12.2013/1080		604
Tu 501 a	L päihtyneiden käsittelystä 8.6.1973/461		606
Tu 501_9_10_c	SisMA poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä 20.3.2015/245		606
Tu 501_5_54_c	L poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta 11.9.2009/687		608
Tulli			
Ve 520	Tullilaki 29.4.2016/304		610
Ve 526	L rikostorjunnasta Tullissa 22.5.2015/623		622
Ve 526_3_64_a	VNA salaisista pakkokeinoista ja salaisista tiedonhankintakeinoista Tullissa 16.3.2017/152		635
Rajavartiolaitos			
Tu 201	Rajavartiolaki 15.7.2005/578		639
Tu 205	L rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa 30.1.2018/108		654
Yleinen järjestys			
Tu 603	Ampuma-aselaki 9.1.1998/1 (Lyhennysote)		663
	9 luku. Seuraamukset		663
Tu 608	Järjestyslaki 27.6.2003/612		664
Mielenterveystyö			
So 409	Mielenterveyslaki 14.12.1990/1116 (Lyhennysote)		666
	2 luku. Hoito tahdosta riippumatta		666
	3 luku. Mielentilatutkimukseen määrätyn mielentilan tutkiminen ja hoito tahdosta riippumatta		668
	4 luku. Rangaistukseen tuomitsematta jätetyn hoito tahdosta riippumatta		670
	5 luku 30 §. Poliisin toimintavelvollisuus		671
	5 luku 31 §. Poliisin virka-apu		671
Alkoholi ja huumeaineet			
So 601	Alkoholilaki 28.12.2017/1102		671
So 608	Huumeainelaki 30.5.2008/373		686
Asiahakemisto			695